

LECTIO DIVINA

SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Mt 3, 1-12

Advent 2. vasárnap („A” év)

Tartsatok bűnbánatot, elközelgett a mennyek országa

PÉCSI EGYHÁZMEGYE

„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIÁS 29.11)

+ EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Tartsatok bűnbánatot, elközelgett a mennyek országa

Abban az időben: Keresztelő János megjelent Judea pusztájában, és így tanított: „Térjetekek meg, elközelgett a mennyek országa!”

Ő volt az, akiről Izajás próféta ezt mondta:

A pusztában kiáltónak szava:

Készítsétek elő az Úr útját,
tegyétek egyenessé ösvényeit!

János öltözéke teveszőrből készült, és bőrövet viselt a derekán. Sáska és vadméz volt az étele. Kivonult hozzá Jeruzsálem, egész Judea és a Jordán vidéke. Megvallották bűneiket, és ő megkeresztelte őket a Jordán folyóban.

Amikor látta, hogy sok farizeus és szadduceus is jön hozzá megkeresztelkedni, így szólt hozzájuk: „Viperák fajzata! Ki indított benneteket arra, hogy meneküljetekek a közelgő harag elől? Teremjetekek hát a bűnbánat méltó gyümölcsét! És ne higgyetekek, hogy közben azt gondolhatjátok: A mi atyánk Ábrahám! Mert mondom nektek: Isten ezekből a kövekből is tud Ábrahámnak fiakat támasztani. A fejszét ráhelyeztetekek már a fák gyökerére: Kivágnak és tűzre vetnek minden fát, mely jó gyümölcsöt nem terem!

Én csak vízzel keresztellek titeket a bűnbánatra, de aki énutánam jön, az erősebb nálam; arra sem vagyok méltó, hogy a saruit hordozzam. Ő Szentlélekkel és tűzzel keresztel meg titeket; kezében tartja már a lapátot, hogy kitakarítsa szérűjetekek. A búzát magtárba gyűjti, a pelyvát pedig olthatatlan tűzben elégeti!”

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. BIBLIKUS NÉZŐPONT

1.1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

¹ Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς κηρῦσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας

Azokban a napokban megjelenik János, a bemeztető (a keresztelő) igét hirdetve Júdea pusztájában,

² καὶ λέγων **Μετανοεῖτε**, ἤγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

és mondva, térjetez meg: elközeledett ugyanis a mennyek királysága.

³ οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ ῥηθεὶς διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

Ez ugyanis meg lett mondva Izaiás próféta által, aki mondja: »A pusztában kiáltónak hangja: készítsétek elő az úr útját, tegyétek egyenessé az ő ösvényeit.«

⁴ αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, ἡ δὲ τροφή ἦν αὐτοῦ ἄκριδες καὶ μέλι ἄγριον.

Maga János a teveszörböl való ruháját viselte, és bőrvet a csípője körül, a tápláléka pedig sáskák és vadméz volt.

⁵ τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περὶχωρος τοῦ Ἰορδάνου,

Akkor kiment hozzá Jeruzsálem, és az egész Júdea és a Jordán egész környéke,

⁶ καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ’ αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

és alámerítették általa a Jordán folyóban megvallva a bűneiket.

⁷ Ἴδων δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς;

De látva a farizeusok és a szaddúceusok sokaságát, akik a bemeztetésére (az ő általi keresztelésre) jöttek, mondta nekik: viperafajzatok, ki adott intést nektek, hogy meneküljetez az eljövő harag elől?

⁸ ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον **τῆς μετανοίας**

Teremjetez tehát a megtérésnek megfelelő gyümölcsöt,

⁹ καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.

és ne gondoljátok mondani magatokban, Ábrahámot atyának tartjuk (Ábrahám nekünk atyánk). Ugyanis mondom nektek, hogy az Isten képes ezekből a kövekből gyermekeket támasztani Ábrahámnak.

¹⁰ ἤδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιῶν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

Azonban már a fejsze a fák gyökerénél nyugszik: tehát minden szép gyümölcsöt nem hozó fa kivágatik és tűzre dobatik.

¹¹ Ἐγὼ μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστίν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρὶ

Én ugyan vízzel merítelek be titeket a megtérésre, de az utánam jövő hatalmasabb nálam, akinek nem vagyok méltó hordozni a saruit: ő szent lélekkel és tűzzel fog titeket bemeríteni:

¹² οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ.

akinek a kezében a szórólapát, és meg fogja tisztítani a gabonáját, és be fogja gyűjteni a búzáját a csűrbe, a pelyvát pedig el fogja égetni olthatatlan tűzzel.

1.1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

¹ IN DIEBUS AUTEM ILLIS VENIT IOANNES BAPTISTA PRAEDICANS IN DESERTO IUDAEAE

¹ Ezekben a napokban Júdea pusztájában fellépett Keresztelő János,

¹ Azokban a napokban megjelent Keresztelő János, és hirdette Júdea pusztájában:

¹ ***Abban az időben föllépett Keresztelő János és Júdea pusztájában ezt hirdette:***

¹ *Azokban a napokban pedig eljőve Keresztelő János, a ki prédikál vala Júdea pusztájában.*

¹ Azokban a napokban megjelent Keresztelő János, és ezt hirdette Júdea pusztájában:

² ET DICENS: “PAENITENTIAM AGITE; APPROPINQUAVIT ENIM REGNUM CAELORUM”.

² **és így prédikált: „Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa!”**

² »Térjete meg, mert elközelgett a mennyek országa.«

² **„Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa.”**

² *És ezt mondja vala: Térjetekek meg, mert elközelített a mennyeknek országa.*

² „Térjetekek meg, mert közel van a mennyek országa!”

³ HIC EST ENIM, QUI DICTUS EST PER ISAIAM PROPHETAM DICENTEM: “VOX CLAMANTIS IN DESERTO: "PARATE VIAM DOMINI, RECTAS FACITE SEMITAS EIUS!"”.

³ **Ő az, akire Izajás próféta utal, amikor ezeket mondja: „A pusztában kiáltónak szava: Készítsétek az Úr útját, egyengessétek ösvényeit!”**

³ Ő az, akiről Izajás próféta beszél: »A pusztában kiáltónak szava: ‘Készítsétek az Úr útját, tegyétek egyenessé ösvényeit’«.

³ **Ő az, akit Izajás próféta említ, amikor így szól: „A pusztában kiáltónak ez a szava: Készítsétek elő az Úr útját! Egyengessétek ösvényeit!”**

³ *Mert ez az, a kiről Ésaiás próféta szólott, ezt mondván: Kiáltó szó a pusztában: Készítsétek az Úrnak útját, és egyengessétek meg az ő ösvényeit.*

³ Ő volt az ugyanis, akiről Izajás így prófétált: Kiáltó hangja szól a pusztában: „Készítsétek az Úr útját, tegyétek egyenessé ösvényeit!”

⁴ IPSE AUTEM IOANNES HABEBAT VESTIMENTUM DE PILIS CAMELI ET ZONAM PELLICEAM CIRCA LUMBOS SUOS; ESCA AUTEM EIUS ERAT LOCUSTAE ET MEL SILVESTRE.

⁴ **János teveszörből készült ruhát viselt, csípőjét pedig bőrvö vette körül, sáska és vadméz volt az eledele.**

⁴ Jánosnak teveszörből volt az öltözete és bőrvö a csípője körül, az étele pedig sáska volt és vadméz.

⁴ **János teveszörből készült ruhát viselt, csípője körül pedig bőrvövet; eledele sáska és vadméz volt.**

⁴ *Ennek a Jánosnak a ruhája pedig teveszörből vala, és bőrvö vala a dereka körül, elesége pedig sáska és erdei méz.*

⁴ Ez a János teveször ruhát és dereka körül bőrvövet viselt, tápláléka pedig sáska és erdei méz volt.

⁵ TUNC EXIBAT AD EUM HIEROSOLYMA ET OMNIS IUDAEA ET OMNIS REGIO CIRCA IORDANEM,

⁵ **Kiment hozzá Jeruzsálem, egész Júdea és a Jordán egész vidéke.**

⁵ Akkor kiment hozzá Jeruzsálem, az egész Júdea és a Jordán egész környéke.

⁵ **Akkor kiment hozzá Jeruzsálem, egész Júdea és az egész Jordán-vidék.**

⁵ *Ekkor kiméne ő hozzá Jeruzsálem és az egész Júdea és a Jordánnak egész környéke.*

⁵ Akkor kiment hozzá Jeruzsálem, egész Júdea és a Jordán egész környéke.

⁶ ET BAPTIZABANTUR IN IORDANE FLUMINE AB EO, CONFITENTES PECCATA SUA.

⁶ **Megvallották bűneiket, s ő megkeresztelte őket a Jordán folyóban.**

⁶ Megkeresztelte őket a Jordán folyóban, és megvallották bűneiket.

⁶ ***Megvallották bűneiket és megkeresztelkedtek nála a Jordán folyóban.***

⁶ ***És megkeresztelkednek vala ő általa a Jordán vizében, vallást tevén az ő bűneikről.***

⁶ Amikor megvallották bűneiket, megkeresztelte őket a Jordán folyóban.

⁷ VIDENS AUTEM MULTOS PHARISAEORUM ET SADDUCAEORUM VENIENTES AD BAPTISMUM SUUM, DIXIT EIS: “PROGENIES VIPERARUM, QUIS DEMONSTRAVIT VOBIS FUGERE A FUTURA IRA?”

⁷ **Amikor látta, hogy sok farizeus és szadduceus jön megkeresztelkedni, így szólt hozzájuk: „Viperák fajzata! Ki tanított benneteket arra, hogy fussatok a közelgő harag elől?”**

⁷ Amikor pedig látta, hogy a farizeusok és a szaddúceusok közül sokan jönnek, hogy felvegyék a keresztséget, ezt mondta nekik: »Viperák fajzata! Ki tanított titeket menekülni a jövődő haragtól?»

⁷ ***Amikor látta, hogy számos farizeus és szadduceus jön, hogy megkeresztelkedjék, így szólt hozzájuk: „Viperák fajzata! Ki tanított arra, hogy fussatok a fenyegető megtorlás elől?”***

⁷ ***Mikor pedig látá, hogy a farizeusok és szadduceusok közül sokan mennek ő hozzá, hogy megkeresztelkedjenek, monda nekik: Mérges kígyóknak fajzatai! Kicsoda intett meg titeket, hogy az Istennek elkövetkezendő haragjától megmeneküljétek?***

⁷ Amikor pedig látta, hogy sok farizeus és szadduceus jön hozzá megkeresztelkedni, így szólt hozzájuk: – Viperák fajzatai! Ki figyelmeztetett titeket, hogy meneküljétek az eljövendő harag elől?

⁸ FACITE ERGO FRUCTUM DIGNUM PAENITENTIAE ⁹ ET NE VELITIS DICERE INTRA VOS: “PATREM HABEMUS ABRAHAM”; DICO ENIM VOBIS QUONIAM POTES DEUS DE LAPIDIBUS ISTIS SUSCITARE ABRAHAE FILIOS.

⁸ **Teremjétek a bűnbánat méltó gyümölcsét!**

⁸ Teremjétek hát a megtérés méltó gyümölcsét.

⁸ ***Teremjétek hát a bűnbánat méltó gyümölcsét!***

⁸ *Teremjétek hát megtéréshez illő gyümölcsöket.*

⁸ Teremjétek megtéréshez méltó gyümölcsöt,

⁹ QUI HABET AURES, AUDIAT”.

⁹ **Ne gondoljátok, hogy arra hivatkozhattok: Ábrahám az atyánk! Mondom nektek: ezekből a kövekből is tud az Isten Ábrahámnak fiakat támasztani.**

⁹ És ne gondoljátok, hogy azt mondhatjátok magatokban: ‘Ábrahám a mi atyánk’. Mert mondom nektek, hogy ezekből a kövekből is képes az Isten gyermekeket támasztani Ábrahámnak.

⁹ ***Ne gondoljátok, hogy hivatkozhattok arra: Ábrahám a mi atyánk! – mert mondom nektek: tud az Isten ezekből a kövekből is fiakat támasztani Ábrahámnak.***

⁹ ***És ne gondoljátok, hogy így szólhattok magatokban: Ábrahám a mi atyánk! Mert mondom nektek, hogy Isten eme kövekből is támaszthat fiakat Ábrahámnak.***

⁹ és ne gondoljátok, hogy ezt mondhatjátok magatokban: „A mi atyánk Ábrahám!” Mondom nektek, hogy Isten ezekből a kövekből is tud fiakat támasztani Ábrahámnak.

¹⁰ ET ACCEDENTES DISCIPULI DIXERUNT EI: “QUARE IN PARABOLIS LOQUERIS EIS?”.

¹⁰ **A fejsze már a fák gyökerén van: Kivágnak és tűzre vetnek minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt.**

¹⁰ A fejsze már a fák gyökerén van. Minden fát ugyanis, amely nem terem jó gyümölcsöt, kivágnak és tűzre vetnek.

¹⁰ ***A fejsze már a fák gyökeréhez ért: kivágnak és tűzre vetnek minden fát, amely jó gyümölcsöt nem terem.***

¹⁰ ***A fejsze pedig immár a fák gyökerére vettetett. Azért minden fa, amely jó gyümölcsöt nem terem, kivágattatik és tűzre vettetik.***

¹⁰ A fejsze pedig már ott van a fák gyökerén! Minden fát, amelyik nem terem jó gyümölcsöt, kivágnak, és tűzre vetnek.

¹¹ QUI RESPONDENS AIT ILLIS: “QUIA VOBIS DATUM EST NOSSE MYSTERIA REGNI CAELORUM, ILLIS AUTEM NON EST DATUM.

¹¹ **Én csak vízzel keresztellek, hogy bűnbánatra indítsalak benneteket, de aki a nyomomba lép, az hatalmasabb nálam. Arra sem vagyok méltó, hogy a saruját hordozzam. Ő Szentlélekkel és tűzzel fog benneteket megkeresztelni.**

¹¹ Én vízzel keresztellek titeket a megtérésre, de aki utánam jön, erősebb nálam: a saruit sem vagyok méltó hordozni. Ő Szentlélekkel és tűzzel fog megkeresztelni titeket.

¹¹ ***Én a bűnbánat jeléül csak vízzel keresztellek titeket. De az, aki utánam jön, hatalmasabb nálam. Arra sem vagyok méltó, hogy saruit hordozzam. Ő Szentlélekkel és tűzzel fog megkeresztelni titeket.***

¹¹ *Én ugyan vízzel keresztellek titeket megtérésre, de a ki utánam jó, erősebb nálamnál, a kinek saruját hordozni sem vagyok méltó; ő Szent Lélekkel és tűzzel keresztel majd titeket.*

¹¹ Én vízzel keresztellek titeket, hogy megtérjete; aki azonban utánam jön, erősebb nálam. Arra sem vagyok méltó, hogy a saruját vigyem. Ő majd Szentlélekkel és tűzzel keresztel meg titeket.

¹² QUI ENIM HABET, DABITUR EI, ET ABUNDABIT; QUI AUTEM NON HABET, ET QUOD HABET, AUFERETUR AB EO.

¹² **Szórólapátja már a kezében van. Kitakarítja szérűjét, a búzát csűrbe gyűjti, a pelyvát pedig olthatatlan tűzbe vetve elégeti.”**

¹² Szórólapátja a kezében van már, és meg fogja tisztítani szérűjét: összegyűjti búzáját a magtárba, a pelyvát pedig olthatatlan tűzzel elégeti.«

¹² **Szórólapáttal kezében kitakarítja szérűjét és csűrbe gyűjti búzáját, a pelyvát pedig olthatatlan tűzben elégeti.”**

¹² *A kinek szóró lapát van az ő kezében, és megtisztítja az ő szérűjét; és az ő gabonáját csűrbe takarítja, a pelyvát pedig megégeti olthatatlan tűzzel.*

¹² Kezében szórólapát van, és megtisztítja szérűjét. Gabonáját csűrbe takarítja, a pelyvát pedig olthatatlan tűzzel fogja elégetni.”

1.1.3. BEHATÁROLÁS

Evangéliumi szakaszunk rögtön a Mt 1-2 fejezetekben található gyermekség-történeteket követi. Új időben (Keresztelő János és Jézus már felnőttek) és új helyen (az Egyiptomból Názáretbe való visszatérés után, Júdea pusztaságában) találjuk magunkat.

Keresztelő János találkozási pontja az Ó- és Újszövetségnek, tetteivel prófétai küldetést valósít meg, ószövetségi próféciák lépnek be a jelenbe, teljesülnek be. A pusztában tanít, bűnbánatra szólít fel és felhívja a figyelmet a közelgő Messiásra. Az ikonográfiában Keresztelő János a beteljesült férfi, míg Szűz Mária a beteljesült női archetípusként (mintaként) jelenik meg (deézis).

Szakaszunk főszereplője ugyan Keresztelő János, tanításával és tevékenységével teljes mértékben Jézusra mutat, aki a Mt 3,13-ban meg is jelenik, amikor eljön Jánoshoz megkeresztelkedni.

Szakaszunk tehát, bár közvetve Jézus nincs jelen benne, elvonatkoztathatatlan személyétől. Már a 2. versben összekapcsolódik vele, János tanítását ugyanis pontosan azokkal a szavakkal foglalja össze Máté, amelyekkel Jézusét a Mt 4,17-ben: „Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa!”. A 11. verstől pedig János már szavaival is megteremt a kapcsolatot és felhívja rá a nép figyelmét: hamarosan a nyomába lép valaki, aki jóval hatalmasabb lesz nála.

A Mt 3,13-tól aztán Jézus megkeresztelkedéséről olvashatunk, majd a pusztában való megkísértését követően nem sokkal (Mt 4,17-től) megkezdí nyilvános működését Galileában.

1.1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

Jézus nyilvános tevékenysége előtt Máté Keresztelő János fellépéséről számol be, akinek a személyében és tetteiben az izaiási jövendölés beteljesülését (Iz 40,3), és Illés próféta második eljövételét látja (János ruhája Illésre emlékeztet: 2Kir 1,8; vö. Mt 17,10-13). Mindezzel a Megváltó közeledtét sejteti, akit feszülten vár az egész zsidóság. Az evangélista rámutat a nép körében jelen lévő nyitottságra (Mt 3,5-6), de a hamis biztonság-érzés helyett (Mt 3,7.9) a megtérésre és az ehhez kapcsolódó életvitelbeli változásra buzdít erőteljes, szimbolikus képeket használva (fejsze-fa-gyökér-gyümölcs-tűz-szórólapat: Mt 3,8.10.12).

Ugyanakkor Máté hangsúlyozza azt is, hogy a megtérés igazából nem a büntetéstől való rettegésből fakad, hanem abból a reményteli bizonyosságból, hogy Isten uralma (a mennyek királysága) elközelgett (Mt 3,2). Jézus, aki lényegileg hatalmasabb Jánosnál, ahogy a saruk hordozásának, a Szentlélekkel és a tűzzel való keresztelésnek a képei mutatják, közel van (Mt 3,11)!

1.1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

μετανοεῖτε (*metánoejte*): térjete meg (Mt 3,2)

Az értelem, a gondolkozásmód megváltoztatására való felhívás, amit a cselekedetekben való jó irányú változás követ. A többes szám második személyű felszólító mód (imperativus praesens) pedig olyan cselekvési formát jelöl, ami folyamatos, amit mindig, mindenkinek meg kell tennie. A megtérésre való felhívás minden korban, minden ember számára érvényes. Fontos észrevenni, hogy Jézus is ugyanezzel a szóval kezdi meg nyilvános működését (Mt 4,17).

τῆς μετανοίας (*tész metánojász*): megtérés (Mt 3,8)

A „megtérés” mint főnév ebben az epizódban jelenik meg először az újszövetségi kánonban, ami által hangsúlyos szerepet nyer itt: kezdete lesz egy a megtérésre való felhívás sorozatának (Mt 3,11; Mk 1,4; Lk 3,3.8; 5,32; 15,7; 24,47; ApCsel 5,31; 11,18; 13,24; 19,4; 20,21; 26,20; Róm 2,4; 2Kor 7,9-10; 2Tím 2,25; Zsid 6,1.6; 12,17; 2Pét 3,9), amelynek célja, hogy senki se vesszen el, hanem mindenki megtérjen, ahogy az utolsó ígehely mutatja (2Pét 3,9).

1.1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok Máté evangéliumában

Mt 4,17 Ettől fogva Jézus elkezdett tanítani. „Tartsatok bűnbánatot – hirdette –, mert közel van a mennyek országa!”

Mt 7,19 Kivágnak és tűzre vetnek minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt.

Mt 10,7 Menjetek és hirdessétek: Közel van a mennyek országa!

Mt 11,3 Te vagy az eljövendő, vagy mást várjunk?

Mt 11,7-9 Amikor azok elmentek, Jézus Jánosról kezdett beszélni a tömegnek: „Mit mentetek ki látni a pusztába? Széltől hajladozó nádat? Vagy mit mentetek ki látni? Finom ruhába öltözött embert? Aki finom ruhában jár, királyi palotában lakik. Miért mentetek ki? Prófétát látni. Igen, mondom nektek, prófétánál is nagyobbat.”

Mt 12,34 Viperák fajzata! Hogy beszélhetnétek jót, mikor gonoszak vagytok? A száj ugyanis a szív bőségéből szól.

Mt 13,30 Hagyjátok, hadd nőjön mind a kettő az aratásig! Aratáskor majd szólok az aratóknak: Előbb a konkolyt szedjétek össze, kössétek kévébe és égessétek el, a búzát pedig gyűjtsétek csűrömbé!

Mt 13,40 Ahogy a konkolyt összeszedik és tűzre vetve elégetik, úgy lesz a világ végén is.

Mt 21,9 Az előtte járó s az utána tóduló tömeg így kiáltozott: „Hozsanna Dávid fiának! Áldott, aki az Úr nevében jön! Hozsanna a magasságban!”

Mt 21,25.32 „Honnan volt János keresztsége? Az égből vagy az emberektől?” Azok tanakodni kezdtek egymás közt: „Ha azt mondjuk, hogy az égből, azt fogja kérdezni: Akkor miért nem hittetek neki?” (...) „Eljött ugyanis hozzátok János, hogy az igazság útjára vezessen benneteket, de nem hittetek neki. A vámosok és a cédák hittek neki. De ti ennek láttára sem tartottatok bűnbánatot és nem hittetek.”

Mt 23,33 Kígyók, viperák fajzata! Hogy is kerülhetnétek el a kárhozat büntetését?

Mt 23,39 Mondom nektek, mostantól mindaddig nem láttok, amíg nem zengitek: Áldott, aki az Úr nevében jön!

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mk 1,2-18 Amint Izajás próféta megírta: „Íme, elküldöm követemet színed előtt, hogy előkészítse utadat. A pusztában kiáltónak szava: Készítsétek az Úr útját, tegyétek egyenessé ösvényeit!” Történt, hogy Keresztelő János a pusztában hirdette a bűnbánat keresztségét a bűnök bocsánatára. Kivonult hozzá egész Júdea vidéke és Jeruzsálem minden lakója. Miközben megvallották bűneiket, megkeresztelte őket a Jordán folyóban. János teveszőrből készült ruhát viselt, csipőjét bőrvön vette körül, és sáskával meg vadmézzel élt. Ezt hirdette: „Aki utánam jön, hatalmasabb nálam. Arra sem vagyok méltó, hogy lehajoljak és megoldjam saruszíját. Én vízzel keresztellek titeket, ő majd Szentlélekkel keresztel benneteket.” Azokban a napokban történt, hogy eljött Jézus a galileai Názáretből, és megkereszteltette magát Jánossal a Jordánban. Amikor feljött a vízből, látta, hogy megnyílik az ég, és a Lélek galamb alakjában leszáll rá. Szózat is hallatszott az égből: „Te vagy az én szeretett Fiam, benned telik kedvem.” A Lélek nyomban arra ösztönözte, hogy menjen ki a pusztába. Negyven napig kinn maradt a pusztában, közben megkísértette a sátán. Vadállatokkal volt együtt, de angyalok szolgáltak neki. János elfogatása után Jézus Galileába ment, s ott hirdette az Isten evangéliumát és mondta: „Beteljesedett az idő, és már közel van az Isten országa. Tartsatok bűnbánatot, és higgyetek az evangéliumban.” Amikor Jézus a Galileai-tó partján járt, látta, hogy Simon és testvére, András – halászok lévén – épp hálót vetnek a vízbe. Jézus ezt mondta nekik: „Gyertek, kövessetek, és emberek halászává teszlek benneteket.” Rögtön otthagyták hálójukat és követték.”

Mk 9,43 Ha kezed megbotránkoztat, vágd le. Jobb csonkán bemenned az életre, mint két kézzel a kárhozatra jutni, az olthatatlan tűzre.

Lk 1,80 A gyermek nőtt, erősödött lélekben, és mindaddig a pusztában élt, míg Izrael előtt föl nem lépett.

Lk 3,1-22 Tibériusz császár uralkodásának 15. esztendejében, amikor Poncius Pilátus volt Júdea helytartója, s Galileának Heródes volt a negyedes fejedelme, testvére, Fülöp meg Itureának és Trachonitisz tartományának, Lizániás pedig Abilinának volt a negyedes fejedelme, Annás és Kaifás főpapok idején az Úr szózatot intézett Jánoshoz, Zakariás fiához a pusztában. S ő bejárta a Jordán egész környékét, hirdette a bűnbánat keresztségét a bűnök bocsánatára, ahogy meg van írva Izajás próféta beszédeinek könyvében: „A pusztába kiáltónak a szava: Készítsétek az Úr útját, egyengessétek ösvényeit! A völgyeket töltsétek fel, a hegyeket, halmokat hordjátok el, ami görbe, legyen egyenessé, a göröngyös változzék sima úttá, és minden test meglátja az Isten üdvösségét.” Ezért így beszélt a néphez, amely kiment hozzá, hogy megkeresztelkedjen: „Viperák fajzata! Ki tanított arra titeket, hogy fussatok az eljövendő harag elől? Teremjétek a bűnbánat méltó gyümölcsét! És ne mondogassátok magatokban: Ábrahám a mi atyánk! – Mert mondom nektek, van hatalma az Istennek, hogy ezekből a kövekből fiakat támasszon Ábrahámnak. A fejsze már a fák gyökerén van. Minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt, kivágnak és tűzre vetnek.” Ekkor megkérdezte a tömeg: „Mit tegyünk hát?” „Akinek két ruhája van – válaszolta –, az egyiket adja oda annak, akinek egy sincs. S akinek van mit ennie, ugyanígy tegyen.” Jöttek a vámosok is, hogy megkeresztelje őket, s így szóltak hozzá: „Mester, mit tegyünk?” Ezt felelte nekik: „Ne szedjétek be többet, mint amennyi meg van szabva.” Megkérdezték a katonák is: „Hát mi mit tegyünk?” Nekik így felelt: „Ne zsaroljatok, ne bántsátok senkit, hanem elégedjétek meg zsoldotokkal.” A nép feszülten várakozott. Mindnyájan azon töprengtek magukban, vajon nem János-e a Krisztus. Ezért János így szólt hozzájuk: „Én csak vízzel kereszteltek benneteket. De jön nálam erősebb, akinek saruszíját sem vagyok méltó megoldani. Ő majd Szentlélekben és tűzben fog benneteket megkeresztelni. Szórolapátja már a kezében, hogy rendet teremtsen szérűjén, a búzát csűrűbe gyűjtse, a pelyvát meg olthatatlan tűzzel elégesse.” És még sok mással is buzdította a népet, így hirdette nekik az örömhírt. Heródes negyedes fejedelmet is megróttá testvérének felesége, Heródiás miatt, és a többi gonosztettéért, amit Heródes elkövetett; amiket az megtetézett még azzal is, hogy börtönbe vetette Jánost. Ekkor történt, hogy amikor már az egész nép megkeresztelkedett és Jézus is fölvette a keresztséget, és amikor imádkozott, megnyílt az ég, és a Szentlélek galamb alakjában leszállt rá. Szózat is hallatszott az égből: „Te vagy az én szeretett Fiam, benned telik kedvem.”

Lk 13,6-9 Aztán egy példabeszédet mondott. Egy embernek a szőlejében volt egy fügefafa. Kiment, gyümölcsöt keresett rajta, de nem talált. Erre így szólt vincellérjéhez: Három év óta mindig jövök, hogy gyümölcsöt keressek ezen a fügefán, de nem találok. Vágd ki! Miért foglalja itt a helyet? De az így válaszolt: Uram, hagyd még egy évig! Körülásom és megtrágyázom, hátha terem jövőre? Ha mégsem, akkor majd kivágod.

Lk 21,23 Jaj a várandós és szoptatós anyáknak azokban a napokban! Nagy lesz a gyötrelem a földön, s az ítélet haragja sújtja ezt a népet.

Jn 1,15 János tanúbizonyságot tett róla, amikor azt mondta: „Ez az, akiről hirdettem: Aki nyomomba lép, nagyobb nálam, mert előbb volt, mint én.”

Jn 1,19-34 János így tett tanúságot: A zsidók papokat és levitákat küldtek hozzá Jeruzsálemből, s megkérdezték: „Ki vagy?” Erre megvallotta, nem tagadta, hanem megvallotta: „Nem én vagyok a Messiás.” Ezért megkérdezték tőle: „Hát akkor? Talán Illés vagy?” „Nem vagyok” – felelte. „A próféta vagy?” – Erre is nemmel válaszolt. Így tovább faggatták: „Akkor ki vagy? Választ kell vinnünk azoknak, akik küldtek minket. Mit mondasz magadról?” Ezt felelte: „A pusztában kiáltó szó vagyok: Egyengessétek az Úr útját”, amint Izajás próféta mondta. A küldöttek a farizeusoktól jöttek, s tovább kérdezték: „Akkor miért keresztelsz, ha nem vagy sem a Messiás, sem Illés, sem a próféta?” János így válaszolt: „Én csak vízzel keresztelék. De köztetek áll az, akit nem ismertek, aki a nyomomba lép, s akinek még a saruszíját sem vagyok méltó megoldani.” Ez Betániában történt, a Jordánon túl, ahol János keresztelt. Másnap, amikor látta, hogy Jézus feléje tart, így szólt: „Nézzétek, az Isten Báránya! Ő veszi el a világ bűneit. Róla mondtam: A nyomomba lép valaki, aki nagyobb nálam, mert előbb volt, mint én. Én sem ismertem, de azért jöttem vízzel keresztelni, hogy megismerhessem Izraellel.” Ezután János tanúsította: „Láttam a Lelket, amint galamb alakjában leszállt rá a mennyből, s rajta is maradt. Magam sem ismertem, de aki vízzel keresztelni küldött, azt mondta: Akire látod, hogy leszáll a Lélek s rajta is marad, az majd Szentlélekkel fog keresztelni. Láttam és tanúskodom róla, hogy ő az Isten Fia.”

Jn 1,23 (János) Ezt felelte: „A pusztában kiáltó szó vagyok: Egyengessétek az Úr útját”, amint Izajás próféta mondta.”

Jn 5,35 (János) égő és világító lámpa volt, de csak ideig-óráig akartatok a fényében gyönyörködni.

Jn 8,33-40 „Ábrahám utódai vagyunk – felelték –, s nem szolgáltunk soha senkinek. Miért mondod hát, hogy szabadok lesztek?” Jézus így válaszolt: „Bizony, bizony, mondom nektek: Mindenki szolga, aki bűnt követ el. A szolga nem marad ott mindig a házban, a Fiú azonban mindvégig ott marad. Ha tehát a Fiú szabaddá tesz benneteket, akkor valóban szabadok lesztek. Tudom, hogy Ábrahám utódai vagytok. Mégis az életemre törtök, mert nem fog rajtatok a szavam. Én azt hirdetem nektek, amit Atyámnál láttam, ti azt teszitek, amit atyátoktól tanultatok.” Erre közbevágtak: „A mi atyánk Ábrahám!” Jézus így folytatta: „Ha Ábrahám fiai vagytok, azt tegyétek, amit Ábrahám tett. De ti az életemre törtök, bár az Istentől hallott igazságot hirdetem nektek. Ábrahám ezt nem tette.”

Jn 12,34 A nép azonban ellene vetette: „Mi úgy hallottuk a törvényből, hogy a Messiás örökké megmarad. Hogy mondhatod hát, hogy az Emberfia fölmagasztaltatik? Ki az Emberfia?”

Jn 15,6 Aki nem marad bennem, azt kivetik, mint a szőlővesszőt, ha elszárad. Összeszedik, tűzre vetik és elég.

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Ter 3,15 Ellenkezést vetek közéd és az asszony közé, a te ivadékod és az ő ivadéka közé. Ő széttiporja fejedet, te meg a sarkát veszed célba.

2 Kir ,8 „Szórruha volt rajta, a derekán pedig bőröv” – felelték. Erre megjegyezte: „Illés volt, a tisbei.”

Iz 40,3-4 Egy hang kiált: „Készítsetek utat a pusztában az Úrnak, egyengessétek Istenünk ösvényét a sivatagon át. Minden völgyet töltsétek fel, minden hegyet és halmot hordjatok el. Ami egyenetlen, váljék egyenessé, a hegyek ormai legyenek olyanok, akár a völgy.”

Ám 5,18 Jaj azoknak, akik az Úr napja után vágyakoznak! Mi lesz számotokra az Úr napja? Sötétség, nem fényesség!

ApCsel 1,5 Mert János csak vízzel keresztelt, de ti néhány nap múlva a Szentlélekkel fogtok megkeresztelkedni.

ApCsel 11,16 Eszembe jutottak az Úr szavai, amikor mondta: János csak vízzel keresztelt, de ti a Szentlélekben fogtok megkeresztelkedni.

ApCsel 13,24-25 Föllépése előtt János a bűnbánat keresztségét hirdette Izrael egész népének. Amikor János teljesítette küldetését, kijelentette: Nem az vagyok, akinek vélték, de már a nyomomban van, akinek arra sem vagyok méltó, hogy lábán a saruját megoldjam.

ApCsel 19,4 „János a bűnbánat keresztségével keresztelt – magyarázta Pál –, a népet meg arra biztatta, higgyenek abban, aki utána jön, azaz Jézusban.”

ApCsel 26,20 hirdettem először Damaszkuszban, majd Jeruzsálemben és egész Júdeában, aztán a pogányoknak, hogy tartsanak bűnbánatot, és forduljanak az Istenhez igaz bűnbánatból fakadó tettek útján.

Róm 1,18 Isten haragja eléri az égből az embereknek minden istentelenségét és gonoszságát, akik az igazságot elnyomják igazságtalansággal.

Róm 2,5 Konokságodban és szíved megrögzöttségében csak büntetést halmozol magadra, a haragnak és az Isten igazságos ítélete megnyilvánulásának napjára.

Róm 2,17-29 De ha te zsidónak mondod magad, és a törvényre támaszkodol, és az Istennel dicsekszel, ismered is akaratát és ki tudod választani a jobbat, mert a törvény megtanított rá. Ha a vakok vezetőjének, a sötétben élők világosságának, a tudatlanok tanítójának, a kiskorúak mesterének tartod magad, ha a törvényben megkaptad a megismerés és igazság foglalatát, ha mást tanítasz, magadat miért nem tanítod? Azt hirdeted: ne lopj, s magad lopsz? Azt mondod: ne törj házasságot, s magad házasságot törsz? Utálod a bálványokat, és templomrablást követsz el? Kérkedsz a törvénnyel, és törvényszegéssel gyalázod az Istent? Valóban: miattatok káromolják Isten nevét a pogányok, ahogy írva van. A körülmetélés hasznodra válik, ha megtartod a törvényt, de ha áthágod a törvényt, körülmetéltből körülmetéletlenné válsz. Ha pedig a körülmetéletlen megtartja a törvény rendelkezéseit, körülmetéletlenül is nemde körülmetéltnek számít? Ilyenkor a származása szerint körülmetéletlen, aki megtartja a törvényt, ítélkezik fölötted, mert a törvény betűje és a körülmetélés ellenére törvényszegő vagy. Nem az a zsidó, aki látszatra az, s nem az a körülmetélés, ami a testen látható, az a zsidó, aki bensőleg az, s aki nem betű szerint, hanem lélek szerint körülmetélt. Az ilyen nem embertől, hanem Istentől kapja a dicséretet.

Róm 4,12 Tehát nem csupán a körülmetélteknek, hanem azoknak is, akik a még körülmetéletlen atyánk, Ábrahám hitének nyomán járnak.

Róm 5,9 Most, hogy vére árán igazzá váltunk, még sokkal inkább megment bennünket haragjától.

Róm 9,7-8 s nem mindnyájan Ábrahám gyermekei, akik az ő leszármazottai. Csupán „Izsák leszármazottjait hívják utódoknak.” Más szóval: nem a testi származás szerinti utódok Isten gyermekei, hanem az ígéret gyermekeit nevezik utódnak.

Gal 3,7 Értsétek meg jól: Aki a hitből él, az Ábrahám fia.

Gal 4,21-31 Mondjátok csak ti, akik a törvény igájába kíváncsok, nem ismeritek a törvényt? Az Írásban ugyanis az áll, hogy Ábrahámnak két fia volt, az egyik a szolgától, a másik a szabad asszonytól. A szolgától való a test szerint született, a szabad asszonytól való ellenben az ígéret által. Ennek jelképes értelme van. A két asszony a két szövetséget jelenti. Az egyik a Sínai-hegyről való, és szolgaságra szül: ez Hágár. Hágár ugyanis az Arábiában fekvő Sínai-hegyet jelenti, s a mai Jeruzsálemnek felel meg, amely gyermekeivel együtt szolgasorsban él. A szabad asszony ellenben a fenti Jeruzsálemet jelenti: ez a mi anyánk. Hiszen írva van: Örülj te magtalan, aki nem szülsz, fejezd ki örököd és ujjongj, aki nem vajúdol. Mert több a gyermeke a magányosnak, mint annak, akinek férje van. Ti tehát, testvéreim, az ígéret fiai vagytok, mint Izsák. De ahogy akkor a test szerint született üldözte a lélek szerint valót, úgy van most is. De mit mond az Írás? „Úzd el a szolgát és fiát, mert a szolgó fia nem örököl a szabad asszony fiával.” Mi tehát, testvérek, nem a szolgó fiai vagyunk, hanem a szabad asszonyéi.

Ef 5,6 Senki ne vezessen félre benneteket üres beszéddel, mert ezek miatt éri Isten haragja a hitetlenség fiait.

Kol 3,6 Ezek miatt sújtja Isten haragja a hitetlenség fiait.

1Tesz 1,10 és várjátok a mennyből Fiát, Jézust, akit a halálból feltámasztott, s aki megment bennünket az eljövendő haragtól.

Zsid 2,3 hogyan menekülhetnénk meg mi, ha semmibe vesszük azt a mérhetetlen üdvösséget, amelyet először az Úr hirdetett, azután a fültanúk megszilárdítottak köztetek

Zsid 10,37 Már csak rövid, nagyon rövid idő, aztán eljön az eljövendő, és nem késik.

Jel 6,16-17 És így szóltak a hegyekhez és a sziklákhöz: „Szakadjatok ránk, s rejtsetek el bennünket a trónon ülő és a Bárány haragja elől! Eljött haragjuk nagy napja, ugyan ki állhat meg előttük?

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

Szent Ágoston: Vagy azért keresztel így, mert Krisztust meg kellett keresztelni. De akkor miért nem ő az egyetlen, akit János keresztelt meg, ha Jánost csak azért küldték, hogy megkeresztelje Krisztust? Azért, mert ha egyedül az Úr keresztelkedett volna meg János keresztségével, akkor nem mulasztották volna el azt gondolni, hogy János keresztsége nagyobb, mint Krisztus keresztsége, olyannyira, hogy egyedül Krisztus érdemelte meg, hogy megkeresztelkedjen vele.

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

522. Isten Fiának földre jövele oly mérhetetlenül nagy esemény, hogy Isten évszázadokon át akarta azt előkészíteni. Ő maga mindent – a „korábbi szövetség” szertartásait és áldozatait, előképeit és szimbólumait – Krisztusra irányít: Őt hirdeti az Izraelben egymást követő Próféták ajka által. Egyébként a pogányok szívében homályos várakozást ébreszt ezen eljövétel iránt.

711. Iz 43,19-ben az „Íme, én új dolgokat művelek” két profétai irányzatra utal: egyik a Messiás várására, a másik az új Lélek hirdetésére vezet, és mindkettő a csekély „maradék” felé tart, „a szegények népe” felé, mely reménykedve várja „Izrael vigasztalását” és „Jeruzsálem megváltását” (Lk 2,25.38).

Fentebb már láttuk, miként valósította meg Jézus a rá vonatkozó proféciákat. Itt azokra szorítkozunk, amelyekben inkább a Messiás és az Ő Lelke közötti kapcsolat jelenik meg.

712. A várt Messiás arcvonásai az Emmánuel könyvben kezdenek körvonalazódni (amikor „Izajás (...) látta [Krisztus] dicsőségét”: Jn 12,41), különösen Izajás 11,1–2 versében:

„És vessző sarjad majd Jessze törzsökéből,
és virág fakad az ő gyökeréből:
és megnyugszik rajta az Úr lelke:
a bölcsesség és az értelem lelke;
a tanács és az erősség lelke;
a tudomány és az Úr félelmének lelke.

713. A Messiás vonásai főként a Szolga énekeiben nyernek kinyilatkoztatást. Ezek az énekek hirdetik Jézus szenvedésének értelmét és megjelölik a módot, ahogyan Ő ki fogja árasztani a Szent Lelket, hogy életet adjon a sokaságnak: nem kívülről, hanem „a mi szolgálai alakunkat magára öltve” (Fil 2,7). Magára véve a mi halálunkat, tudja közölni velünk az Ő Lelkét, aki az életé.

714. Ezért kezdi Krisztus a Jó Hír hirdetését Izajás ezen sorainak magáévá tételével (Lk 4,18–19):

„Az Úr Lelke rajtam;
mert fölkent engem,
hogy örömhírt vigyek a szegényeknek,
elküldött, hogy hirdessem a foglyoknak az elbocsátást,
és a vakoknak a látást,
hogy elküldjem a megtörteket az elbocsátásban,
és hirdessem az Úr kedves esztendejét.”

715. A közvetlenül a Szentlélek elküldésére vonatkozó profétai szövegek olyan jóvendölések, amelyekben Isten népének szívéhez szól az Ígéretnek nyelvén, a szeretet és a hűség hangnemében, aminek beteljesülését Szent Péter fogja kikiáltani pünkösdi reggelén. Ezen ígéretnek szerint „az utolsó időkben” az Úr Lelke meg fogja újítani az emberek szívét azáltal, hogy beléjük vési az új Törvényt; Ő fogja összegyűjteni a szétszórt és megosztott

népeket, és megbékélteti őket; az első teremtetést átformálja, és ott az emberekkel fog lakni Isten békességben.

716. A „szegények”, az alázatosak és szelídek népe, akik teljesen ráhagyatkoztak Isten titokzatos terveire – azok népe, akik várják az igazságot, de nem az emberektől, hanem a Messiástól –, a Szentlélek nagy és titokzatos műve végig az ígéretek idején Krisztus eljövételének előkészítésére. A Lélek által megtisztított és megvilágosított szívük értéke a zsoldároknak mutatkozik meg. Ezekben a szegényekben az Úr Lelke „tökéletes népet” készít.

722. A Szentlélek kegyelmével előkészítette Máriát. Illett, hogy „kegyelemmel teljes” legyen Anyja Annak, akiben „testi formában az istenség egész teljessége lakozik” (Kol 2,9). Mária tiszta kegyelemben, bűn nélkül fogantatott, s mint az összes teremtmény között a legalázatosabb, mindenkinél alkalmasabb volt a Mindenható kimondhatatlan ajándékának fogadására. Gábriel arkangyal helyesen köszönti mint „Sion leányát”: „Ave!” azaz `örvendezzél'. Mária énekével Isten egész népe, tehát az Egyház hálaadását is küldi az Atyához a Szentlélekben, mivel bensőjében hordozza az örök Fiút.

523. Keresztelő Szent János az Úr közvetlen előfutára; Tőle küldetett, hogy utat készítsen. Ő maga a „Magasságbeli prófétája” (Lk 1,76), minden Prófétát fölülmúl, az utolsó közülük, megnyitja az evangéliumot; anyja méhéből köszönti Krisztus eljövételét, és abban találja örömét, hogy ő a „vőlegény barátja” (Jn 3,29), akit „Isten bárányának” nevez, „aki elveszi a világ bűneit” (Jn 1,29). „Illés szellemével és erejével” (Lk 1,17) jár Jézus előtt, és prédikációjával, bűnbánati keresztségével s végül vértanúságával tanúságot tesz róla.

717. „Volt egy Istentől küldött ember, kinek János volt a neve” (Jn 1,6). Jánost maga Krisztus, akit Szűz Mária nemrég fogant a Szentlélektől, „már anyja méhében” betöltötte „Szentlélekkel” (Lk 1,15). Mária „látogatása” Erzsébetnél Isten látogatását valósította meg népénél.

718. János „az eljövendő Illés”. A Szentlélek tüze lakik benne és futtatja (mint előfutárt) az Úr előtt, aki jön. Jánosban, az előfutárban a Szentlélek készít „az Úrnak tökéletes népet” (Lk 1,17).

719. János „több, mint próféta”: a Szentlélek őbenne teljesíti be „a próféták által mondottakat”. János zárja le a prófétáknak Illéssel kezdődött ciklusát. Hirdeti, hogy küszöbön áll Izrael vigasztalása; ő az érkező Vigasztaló „hangja”. János, miként majd a Szentlélek is, „tanúságul jött, hogy tanúságot tegyen a világosságról” (Jn 1,7). Így Jánosban a Szentlélek beteljesíti „a próféták vizsgálódásait” és az angyalok „vágyakozását” „Akire majd látod, hogy leszáll a Lélek, és rajta marad, Ő az, aki Szentlélekben keresztel. És én láttam és tanúskodtam róla, hogy Ő az Isten Fia. (...) Íme, az Isten Báránya!” (Jn 1,33–36)

720. Végül a Szentlélek az előkép-Keresztelő Jánossal elindítja azt, amit Ő maga Krisztussal és Krisztusban fog megvalósítani: az „istenhasonlóság” visszaállítását az emberben. János keresztsége a bűnbánatra szól, a vízben és Lélekben való keresztség új születés lesz.

1427. Jézus a megtérésre hív. E meghívás lényeges része az Ország meghirdetésének: „És betelt az idő, és elközelgett az Isten országa. Tartsatok bűnbánatot, és higgyetek az

evangéliumban!” (Mk 1,15) Az Egyház igehirdetésében ez a meghívás elsősorban azokhoz szól, akik még nem ismerik Krisztust és az ő evangéliumát. Így a keresztség az első és alapvető megtérés fő helye. Az evangéliumban való hit és a keresztség által mond ellen az ember a gonosznak, s nyeri el az üdvösséget, azaz az összes bűnök bocsánatát és az új élet ajándékát.

1428. Krisztus meghívása a megtérésre állandóan visszhangzik tehát a keresztények életében. E második megtérés állandó feladat az egész Egyház számára, mely „bűnösöket foglal magába, egyszerre szent és mindig megtisztulásra szorul, ezért szüntelenül a bűnbánat és a megújulás útját járja”. E megtérésre törekvés nem pusztán emberi tett. A „töredelmes szív” mozgása ez, melyet a kegyelem vonz és indít, hogy válaszoljon az irgalmas Isten szeretetére, aki előbb szeretett bennünket.

1429. Szent Péter megtérése Mestere háromszoros megtagadása után ezt tanúsítja. Jézus végtelenül irgalmas tekintete váltja ki a bánat könnyeit és – az Úr föltámadása után – Péter iránta való szeretetének háromszoros megerősítését. A második megtérésnek közösségi jellege is van. Ez mutatkozik meg a meghívásban, melyet az Úr egy egész egyházhhoz intéz: „Tarts bűnbánatot!” (Jel 2,5.16).

Szent Ambrus a két megtérésről mondja: „az Egyháznak pedig van vize is, könnye is, keresztvize és bűnbánati könnyei”.

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA: RECONCILIATIO ET POENITENTIA APOSTOLI BUZDÍTÁS

26. (...) Az Egyház papjaitól elvárjuk továbbá a bűnbánat katekézisének. Kell, hogy ennek is a Szentírás legyen a forrása. Ez az üzenet a bűnbánatban mindenekelőtt a megtérés értékét hangsúlyozza. Ezzel a szóval próbáljuk fordítani a görög metanoia (Vö. Mk 1,4-14; Mt 3,2: 4,17; Lk 3,8) fogalmát, melynek jelentése a lelkület megváltoztatása, hogy Isten felé fordulhasson.

A bűnbánat harmadik értéke abban a változásban jelentkezik, mely az előző magatartást – a megtérést és bánatot – külső jelekben is nyilvánítja: bűnbánatot tart a lélek. Ez jól felismerhető a metanoiában, ahogyan azt Jézus előfutára a szinoptikusok szövegében használja. A bűnbánattartással az egyensúly és harmónia, melyet a bűn romba döntött, visszaáll, ha ez az embernek áldozatába is kerül.

A keresztség üdvösségszerző fürdő, amely Szent Péter szavai szerint „nem arra szolgál, hogy a testet a szennytől megtisztítsa, hanem könnyörgés Istenhez jó lelkiismeretért”. A keresztség halál, eltemetés és föltámadás Krisztussal, aki meghalt, akit eltemettek, és aki föltámadt. A Szentlélek ajándéka Krisztus által. A keresztény keresztség eme lényeges és alapvető tulajdonsága semmiképpen sem szünteti meg a már eleve meglévő bánatot, hanem gazdagítja azt. Jézus maga is megkereszteltette magát Jánossal, hogy „a törvényt teljesítse”. A megtérésnek egy mozzanata az Istennel való viszony helyes rendjébe való besorolódás, a kiengesztelődés Istennel, mely eltörli az eredendő bűnt és az embert felveszi a kiengesztelődötték nagy családjába.

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA: DOMINUM ET VIVIFICANTEM ENCIKLIKA

19. Bár Jézust szülővárosában, Názáretben nem fogadták el Messiásnak, nyilvános fellépésének kezdetén az egész nép számára Keresztelő János tett tanúságot messiási küldetéséről a Szentlélekben. János, Zakariás és Erzsébet fia a Jordánnál hirdette a Messiás jövetelét, és kiszolgáltatta a népnek a bűnbánat keresztségét. Ezt mondta: „Én csak vízzel keresztelek, hogy bűnbánatra indítsalak benneteket, de aki a nyomomba lép, az hatalmasabb nálam. Arra sem vagyok méltó, hogy saruját hordozzam. Ő Szentlélekkel és tűzzel fog benneteket megkeresztelni.”

Az Ószövetségben már a Teremtés könyvéből megismertük Isten Lelkét, először mint Isten leheletét, amely életet ad, vagyis mint természetfeletti „életadót”. Izaiás könyve úgy mutatja be, mint ajándékot, amely a Messiás személyének szól, rajta nyugszik és belülről irányítja minden üdvös munkáját. Amit Izaiás hírül adott, az a Jordánnál konkrét formát öltött: a Názáreti Jézus az, aki a Szentlélekben jön, és hozza Őt, mint saját személyének ajándékát, hogy embersége által kiárassza: „ő fog megkeresztelni benneteket Szentlélekben”. Lukács evangéliuma a Szentléleknek ezt a kinyilatkoztatását erősíti meg és gazdagítja: Ő az, aki Jézus Krisztus messiási életének és tevékenységének legbensőbb forrása.

A Szentlélek, mint szeretet és ajándék, valamiképpen leszáll annak az áldozatnak a mélyébe, melyet a keresztfán mutattak be. Ha újból elővesszük a szentírási hagyományt, elmondhatjuk: az emészti a szeretet tűzével ezt az áldozatot, aki a Fiút az Atyával összekapcsolja a Szentháromság egységébe, és mert a keresztdozat cselekménye Krisztus sajátja, ebben az áldozatban „megkapja” a Szentlelket. De úgy kapja meg, hogy később ő maga – és egyedül ő maga az Atyával – az apostoloknak, az Egyháznak és az emberi nemnek „adni” tudja. Ő egyedül „küldi” a Lelket az Atyától. Ő egyedül jelent meg az utolsó vacsora termében egybegyűlt apostoloknak, rájuk lehelt és azt mondta: „Vegyétek a Szentlelket, akinek megbocsátjátok bűneit, az bocsánatot nyer”, amint Keresztelő János előre hirdette: „Ő Szentlélekkel és tűzzel fog benneteket megkeresztelni”. Jézus ezekkel a szavakkal, amelyeket az apostolokhoz intézett, kinyilatkoztatta a Szentlelket, aki azonnal jelenlévővé lett, mint szeretet, aki a húsvéti misztérium mélyén fejt ki hatását, mint a kereszt üdvözítő erejének forrása, mint az új és örök élet ajándéka.

22. Lukács elbeszélése elvezet minket annak az igazságnak a közelébe, amely az utolsó vacsora termében, a búcsúbeszédben hangzott el. A Szentlélektől felmagasztalt Názáreti Jézus ebben a beszédben és beszélgetésben úgy tüntette fel magát, mint aki „hozza” a Lelket, és akinek a kereszt általi elmenetele árán kell hoznia a Lelket, és át kell „adnia” az apostoloknak és az Egyháznak.

A „hozni” szó itt mindenekelőtt azt jelenti, hogy „kinyilatkoztatni”. Az Ószövetségben már a Teremtés könyvéből megismertük Isten Lelkét, először mint Isten leheletét, amely életet ad, vagyis mint természetfeletti „életadót”. Izaiás könyve úgy mutatja be, mint ajándékot, amely a Messiás személyének szól, rajta nyugszik és belülről irányítja minden üdvös munkáját. Amit Izaiás hírül adott, az a Jordánnál konkrét formát öltött: a Názáreti Jézus az, aki a Szentlélekben jön, és hozza Őt, mint saját személyének ajándékát, hogy embersége által kiárassza: „ő fog megkeresztelni benneteket Szentlélekben”. (Mt 3,11; Lk 3,16) Lukács evangéliuma a Szentléleknek ezt a kinyilatkoztatását erősíti meg és

gazdagítja: Ő az, aki Jézus Krisztus messiási életének és tevékenységének legbensőbb forrása.

Mindazzal, amit Jézus az utolsó vacsora termében mondott, a Szentlelket új és teljesebb formában nyilatkoztatta ki. Ő nem csak egy személynek (a Messiás személyének) szóló ajándék, hanem mint ajándék maga is személy. Jézus úgy hirdeti meg eljövételét, mint „másik Vigasztalóét”, ki mint az igazság Lelke az apostolokat megtanítja „minden igazságra”. (Jn 16,13). Mindez a Szentlélek és Krisztus közötti különleges kapcsolat erejében történik: „az enyémből kapja, amit majd hirdet nektek”. (Jn 16,14) Ennek a közösségnek ősforrása az Atya: „Minden, ami az Atyáé, az enyém is. Azért mondtam, hogy az enyémből kapja, amit majd hirdet nektek.” (Jn 16,15) Mert a Szentlélek az Atyától származik és az Atya küldte Őt. (Vö. Jn 14,26; 15,26) Először úgy küldte a Szentlelket, mint az emberré lett Fiúnak szóló ajándékot, hogy a messiási ígéreteket teljesítse. Krisztusnak, a Fiúnak az „elmenetele” után – János írása szerint – közvetlenül „jött”; ez az ő új küldetése – hogy befejezze a Fiú művét. Így Ő lesz az, ki az üdvtörténet új korszakát teljessé teszi.

41. Az Ószövetségben gyakran olvashatjuk, hogy az „égből jött tűz” emésztette meg az emberek felajánlott áldozatát. (Vö. Lev 9,24; 1Kor 18,38; 2Kor 7,1) Hasonlással élve, a Szentlelket nevezhetjük „égből jövő tűznek,” ki a kereszt misztériumának mélyén működik. Az Atyától jöve a Fiú áldozatát az Atyának nyújtja, és magába a szentháromságos közösségbe foglalja. Ha a bűn szülte a fájdalmat, akkor az Isten fájdalma a megfeszített Krisztusban a Szentlélek által most megkapta teljes emberi kifejezését. Itt állunk a szeretet csodálatos és egyedülálló misztériuma előtt: Krisztusban szenved az Isten, akit az általa teremtett ember elutasított: „Nem hittek bennem!”; de ugyanakkor éppen ebből a fájdalomból – és közvetve éppen abból a bűnből, hogy „nem hittek” – nyert új mértéket a Szentlélek ajándéka, mely az ember és a világ számára készült kezdettől fogva. A kereszt misztériumának mélyén a szeretet munkálkodik, amely az embert megújítja, hogy részese lehessen annak az életnek, amely Istenben van.

A Szentlélek, mint szeretet és ajándék, valamiképpen leszáll annak az áldozatnak a mélyébe, melyet a keresztfán mutattak be. Ha újból elővesszük a szentírási hagyományt, elmondhatjuk: az emésztí a szeretet tüzével ezt az áldozatot, aki a Fiút az Atyával összekapcsolja a Szentháromság egységébe, és mert a keresztdozat cselekménye Krisztus sajátja, ebben az áldozatban „megkapja” a Szentlelket. De úgy kapja meg, hogy később ő maga – és egyedül ő maga az Atyával – az apostoloknak, az Egyháznak és az emberi nemnek „adni” tudja. Ő egyedül „küldi” a Lelket az Atyától. (Vö. Jn 15,26) Ő egyedül jelent meg az utolsó vacsora termében egybegyűlt apostoloknak, rájuk lehelt és azt mondta: „Vegyétek a Szentlelket, akinek megbocsátjátok bűneit, az bocsánatot nyer”, (Jn 20,22) amint Keresztelő János előre hirdette: „Ő Szentlélekkel és tüsszel fog benneteket megkeresztelni”. (Mt 3,11) Jézus ezekkel a szavakkal, amelyeket az apostolokhoz intézett, kinyilatkoztatta a Szentlelket, aki azonnal jelenlévővé lett, mint szeretet, aki a húsvéti misztérium mélyén fejt ki hatását, mint a kereszt üdvözítő erejének forrása, mint az új és örök élet ajándéka.

Ezt a Szentlélekre vonatkozó igazságot fejezi ki naponta a Római Liturgia, amikor a szentáldozás előtt a pap ezeket a jelentős szavakat mondja: „Uram Jézus Krisztus, élő Isten Fia, te az Atya akaratából a Szentlélek közreműködésével halálod által életre keltetted a

világot”. És a harmadik kánonban a pap ugyanarra az üdvrendre hivatkozva kéri Istentől: „Ő tegyen minket előtted örök áldozattá.”

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

Az *evangélium* (Mt 3,2-12) az előző vasárnapéhoz hasonlóan a közelgő ítéletre figyelmeztet. Ehhez kapcsolódóan pedig a megtérésre és bűnbánatra szólít fel. Ugyanakkor hangsúlyos az, hogy ez az ítélet igazságos lesz. Az olvasmányban (Iz 11,1-10) szintén megjelenik a közelgő ítélet: ez pedig nem a látszat alapján fog történni, hanem valóban méltányosan: „Nem aszerint ítéel majd, amit a szem lát, s nem aszerint ítéelkezik, amit a fül hall, hanem igazságot szolgáltat az alacsony sorúaknak, és méltányos ítéletet hoz a föld szegényeinek” (Iz 11,3-4). Ez egybecseng Keresztelő Szent János evangéliumi figyelmeztetésével, melyet a farizeusokhoz és szadduceusokhoz intézett: „Kivágnak és tűzre vetnek minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt” (Mt 3,10). Az olvasmány az előző vasárnapi liturgikus szövegekhez hasonlóan, itt is ellensúlyozza az evangélium szigorú figyelmeztetéseit, s azt mutatja meg, hogy bár közel az ítélet, Isten végső célja a tökéletes békesség. Az elközelgő mennyek országában békesség honol majd, s nem marad nyoma pusztításnak és erőszaknak.

Párhuzamban áll az *olvasmány* és az evangélium abból a szempontból is, hogy mind a kettő próféta szavakat közöl, s mindkét üzenetet Jézus Krisztusra vonatkoztatjuk. Az ószövetségi kor természetesen nem ismerhette őt, de már megvolt a békét hozó Messiásra vonatkozó várakozás, Keresztelő János pedig megérte azt, hogy találkozhatott a Megváltóval földi élete során.

Az igazságos ítéletről és a békéről énekel a *válaszos zsoltár* is (Zsolt 71, 2.7-8.12-13.17 5. tónus): „hogy igazságosan ítéelkezzék népeden, és méltányosan minden szegényen”, illetve „Napjaiban az igazság virága nyíljék, és teljes béke legyen a világ végéig”. A boldog eljövendőbe vetett bizalomról tanúskodik az áldozási ének is (Bár 5,5; 4,36): „Kelj föl, Jeruzsálem, állj a magaslatra, és nézd az örömet, amely Istentől jön”. Az I. adventi prefáció szavai szintén az Úr közeledtét jelzik, mégpedig a második eljövételt: „amikor dicsőséges fényben újra eljön...”.

A *szentlecke* (Róm 15,4-9) legfőbb üzenete az, hogy Krisztus megváltása egyetemes: mind a zsidóságért, mind a pogányokért jött el és halt meg. Ez kapcsolódik Keresztelő Jánosnak az evangéliumban megörökített üzenetéhez, mely a farizeusokhoz és szadduceusokhoz szól, hogy ne bízzák el magukat saját kiválasztottságuk tudatában, ugyanis Isten előtt nem elég a választott nép tagjának lenni, hanem jó gyümölcsöt kell teremni: „Ne gondoljátok, hogy arra hivatkozhattok: Ábrahám az atyánk! Mondom nektek: ezekből a kövekből is tud az Isten Ábrahámnak fiaikat támasztani. A fejsze már a fák gyökerén van: Kivágnak és tűzre vetnek minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt” (Mt 3,9-10).

Az 5. *egyetemes könyörgés* az evangélium szavait idézi „Add, Urunk, kegyelmedet egybegyűlt híveidnek, hogy a bűnbánat méltó gyümölcsét teremjék!”. Az Úr eljövételét és

az ehhez kapcsolódó ítéletet tudatos készülés kell, hogy megelőzze, ahogyan erre az evangélium és az ennek párhuzamos lukácsi megfelelőjét idéző alleluja vers (Lk 3, 4.6) is hangsúlyozza: „Készítétek elő az Úr útját! Egyengessétek ösvényét, és minden ember meglátja az Üdvözítőt, akit elküld az Isten”. Ehhez a készülődéshez kér segítséget az áldozás utáni könyörgés: „taníts meg minket arra, hogy a földi dolgokról okosan gondolkodjunk, és az égiekhez ragaszkodjunk”.

2.3.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

ÉNEKLŐ EGYHÁZ

Harmatozzatok egek (504)

<http://nepenektar.hu/idoszak/advent/liturgia/2/intr/38/harmatozzatok-egек-rorate-caeli>

Ébredj ember (7)

https://www.youtube.com/watch?v=uMkYfAKkf_o

GITÁROS ÉNEKEK

Ébredj, ember, mély álmodból

<https://www.youtube.com/watch?v=jWKYTFu2W1Q>

Virrassz még (Taize)

<https://www.youtube.com/watch?v=y09C-UiCL6s>

Marco Frisina: Maranatha

<https://www.youtube.com/watch?v=qAU6bv8P8tU>

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRODALMI MŰVEK

Reményik Sándor: Ha számbavetted...

Ha számbavetted mind a vétkeid
Szemed ha metszón önmagadba látott:
Az ismeretlen sok-sok bűnödért
Még mondj el egypár miatyánkot!

Mert szüntelen a mi bűnbeesésünk,
Mert végtelen a vétkeinknek száma
S talán nem az a legölőbb csapás,
Mit sujt az öklünk tudva, odaszánva.

A legsikoltóbb seb talán nem az,
Mit oszt a kardunk nyílt, lovagi tornán
S tán az se, mit suttogva, hátmögött
Ejtünk kajánul, titkon és orozván.

A legsikoltóbb, legégőbb sebek
Egy mosolyunktól nyílnak, úgy lehet,

Mely indult jóakarát ösvenyén
És öntudatlan gúnyba tévedett.

A legszörnyűbb lavinák úgy lehet,
Indulnak egy elejtett szó nyomán,
Mit elhallgatni - véltük - nincs miért,
S mit elhallgatni jobb lett volna tán.

S mikor egy gyötrődő szív úgy eped
Egy szónkért, mely meg tudná váltani,
S virágoskertből sivataggá lesz,
Mert azt az ígét nem mondtuk ki.

Mert elnéztünk a ködös messzeségbe,
A léptünk rajta döngve áthaladt,
Semmit se tettünk - csak nem vettük észre -
És eltapostuk, mint egy bogarat.

Oh végtelen a vétkeinknek száma,
Mi álomroncsba, tört reménybe járunk,
Pusztán azáltal, hogy élünk, megyünk,
Szüntelen egy virágot tör le lábunk.

Ha számbavetted mind a vétkeid,
Szemed ha metszön önmagadba látott:
Az ismeretlen sok, sok bűnödért
Még mondj el egypár miatyánkot.

Bruno Ferrero: A mérleg

A jómódú gazda és a szegény ember üzletet kötött. A gazda minden héten ad két kiló túrót a szegény embernek, aki pedig viszonzásul két kiló összegyűjtött mézet ad.

Ment az üzlet rendben jó ideig, amíg egyszer csak a gazda arra gondolt, hogy bizony nem minden ember tisztességes, és meg kellene mérni, amit kap. Úgyhogy mikor legközelebb vitte a túrót, és néhány perc múlva megkapta a mézet, azt hazavitte, és a pontos mérlegén megmérte – hát csak másfél kiló volt!

Felháborodva ment a szegény emberhez és indulatosan a szemére vetette, hogy becsapta őt.

A szegény ember lehajtotta fejét és így szólt:

– Nagyon sajnálom, hogy így történt, de én nagyon szegény ember vagyok. Egy kétszerpenyős mérleget még tudtam szerezni, de súlyokra már nem volt pénzem. Így hát, amikor megkaptam tőled a túrót és kivittem a kamrába, rátettem a mérleg serpenyőjére, és a másik serpenyőbe kimértem az azonos súlyú mézet.

A gazda roppant módon elszégyellte magát és hazament.

2.5. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

- A „bűnbánat méltó gyümölcsét” termem?
- mivel tudom egyengetni az Úr ösvényeit?

- honnan tudom mi a jó gyümölcs?
- mikor lehetek biztos benne, hogy a tetteimben kigyomláztam a pelyvát?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Mindenható, irgalmas Istenünk, segíts, hogy szent vágyakozással siessünk Fiad elé. Örök bölcsességeddel nevelj minket, hogy evilági elfoglaltságaink ne akadályozzanak találkozásunkban szent Fiaddal. Aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Sarutlan Kármelita Nővérek imádsága

Hálát adunk Neked Istenünk, hogy világító lámpásként nekünk adtad Keresztelő Jánost, akin átragyogott a Te szentséged, és utat mutatott Szent Fiad, Krisztus felé. Az Ő közbenjárására kérjük, hogy ezen advent napjaiban a Szentlélek szeretete által megteremjük a bűnbánat méltó gyümölcsét, és életünkkel, imáinkkal sokak számára egyengetni tudjuk az ösvényt Krisztus felé. Ámen.

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

Tartsatok bűnbánatot, elközelgett a mennyek országa (Mt 3, 1-12)

(Fotó: pixabay)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- az Isten országa egyben a bűneim bocsánatát is jelentik, amit a Krisztusba vetett hit mutat meg.
- van lehetőség a megtérésre és a bűnbánatra.

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- az Advent kezdetén nézzek szembe a hibáimmal, botlásaimmal, és a szívem mélyében bánjam meg azokat.
- tartsak bűnbánatot és az evangéliumot szívvel s lélekkel éljem meg.
- a bűnbánatot komolyan vegyem, és minden szentgyónásra alaposan készüljek fel, hogy a bűnbánat méltó gyümölcsét teremjem, azaz Isten segítségével mindig megjobbítsam életemet.
- fontos a folyamatos bűnbánat megtartása.

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyag* kiadványok elsődleges célja, hogy az imádságos bibliaolvasáshoz támpontokat adjanak. A segédanyagok felépítése a *lectio divina* módszer szerinti felosztást követi, egy kötetbe gyűjtve össze a bibliai szöveg megismerését segítő dokumentumok egy válogatását az evangéliumok római katolikus liturgia szerinti szakaszaihoz.

Lectio divina segédanyag, Advent 2. vasárnap („A” év)

Borítófotó © Pixabay

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online archívuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Szent Ágoston gondolatait Görföl Tibor fordította, Aranyszájú Szent János kommentárjának összefoglalóját Rácz Dávid készítette el az Atyák Bibliájának olasz nyelvű kiadása alapján.

Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Reményik Sándor: Ha számbavetted – <http://www.keresztenyelet.hu/remenyik-sandor-ha-szambavetted/>

Bruno Ferrero: A mérleg – <http://versek-fotoval.network.hu/blog/versek-viragok-hirei/bruno-ferrero-a-merleg>

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a lectio divina munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Livia, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révfalvi Ildikó, Paál Ágnes, Rácz Dávid, Rácz Édua Anna, Révai László, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Szily Boglárka, Vermes Nikolett, Zimonyi Géza.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2022

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levelcím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu